

BİLANÇO

TÜRMOB AYLIK YAYIN ORGANI • SAYI : 187 • MAYIS 2012 5 5.00 TL • ISSN:1307-6620

- *Vergide yeni düzenleme*
- *Türkiye tasarruf fakiri*
- *Ekonomi soğumaya başladı*
- *Vergi yükü ortalamanın üzerinde*

Ekonomik Rapor

TÜRMOB Adına Sahibi ve
Genel Yayın Yönetmeni

Nail SANLI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ali Ekber DOĞANOĞLU

Yayın Kurulu

Nail SANLI
Ali E. DOĞANOĞLU
Ahmet FETTAHOĞLU
Yıldız ÖZTÜRK

TÜRMOB

Basın Yayın Dağıtım İşletmesi
tarafından yayınlanmaktadır
Yayın Türü : Yaygın süreli

Yönetim Yeri

Gençlik Caddesi No:107
06570 Anıttepe - ANKARA
Tel: (0.312) 232 50 60 (10 Hat)
Fax: (0.312) 232 50 73
http: www.turmobil.org.tr
e-mail:alid@turmobil.org.tr

Dizgi - Düzenleme

Tuncay TEKYILDIZ

Baskı

Fersa Matbaacılık Paz.San.Tic.Ltd.Şti.
Ostim 36. Sk. No:5/C-D
Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0.312) 386 17 00 (pbx)

Basım Tarihi : 03 Mayıs 2012

Basım Yeri : Ankara
ISSN : 1307-6620

Dergide yayınlanan yazıların yayın hakkı

Bilanço Dergisi'ne aittir.

Kaynak gösterilmeden bir bölümü veya
tamamı alıntı yapılamaz

Belge düzeni

Yeni teşvik sistemine ilişkin düzenlemelerle birlikte bazı vergi düzenlemelerini de içeren Kanun Tasarısı hazırlandı. Tasarı, yatırım indirimi, KDV iadesi gibi teşviklerin yanı sıra vergi düzenine ilişkin çeşitli düzenlemelerde içeriyor. Tasarıyla, gerçek usulde vergilendirilen mükelleflere, basit usule geçiş imkanı getiriliyor.

Basit usul, Türkiye'nin yıllardır kanayan bir yarası. Elbette küçük ensafın vergi yükü ile ezilmesini hiç kimse istemez. Ancak, belge düzeninden verilen her istisna, kayıt ve belge düzeninin bozulmasında önemli bir kara delik haline geliyor.

Nasıl bir sistem ve vergileme yöntemi uygularsak uygulayalım, mutlaka kayıt ve belge düzenini korumak durumundayız. Aksi takdirde kayıtdışı ekonominin genişleyeceği alanları kendi ellerimizle oluşturmuş oluruz.

TÜRMOB olarak belge düzeninin korunması her zaman talebimiz oldu, bu düzenlemede de belge düzeni yaklaşımının korunması kayıtdışı ekonomiyle mücadele noktasında önem taşımaktadır.

Dergimizin bu sayısında da ilgi ile okuyacağınızı umduğumuz haber ve araştırmalara yer verdik.

Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle...

Nail SANLI / Genel Başkan

TTK ve Anayasa toplantıları devam ediyor

Yeni Türk Ticaret Kanunu tanıtım toplantıları ile Anayasa Vatandaş toplantıları çeşitli illerde geniş katılımlarla gerçekleştirilmeye devam edildi.

Anayasa vatandaş toplantıları çeşitli illerde gerçekleştirilmeye devam etti. TÜRMOB Genel Başkanı Nil Sanlı toplantıların tamamına katılarak TÜRMOB'un görüş ve önerilerini açıkladı.

13 çatı kuruluş tarafından oluşturulan Anayasa Platformu 22 kuruluşun oluşturduğu bir platform haline geldi. Toplantılarda konuşan TÜRMOB Genel Başkanı Sanlı, "Bu platformu oluşturan örgütlerin ve sivil toplum kuruluşlarının temel görevlerinden birisi de, kendi kuruluş görevlerinin yanı sıra toplumsal konularda da çalışmalar yapmaktır. Bu platformlarda yer alan örgütlerin hemen hepsi kendi tabanlarıyla anayasa taslağı hazırlayabilecek imkan ve yetkinliğe sahip-

tır. Bu toplantılardaki amacımız Anayasa taslağı hazırlayarak sunmaktan ziyade halkın bakışını ve tesbitlerini almaktır. Amacımız toplumun tüm katmanlarının görüş ve önerilerini, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Anayasa Uzlaşma Komisyonu'na sunmaktır. Bu çalışmalarındaki hedefimiz daha demokratik, daha çağdaş bir Anayasaya katkı sunmaktır” dedi.

TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı, TTK toplantılarında ise yaptığı konuşmalarda, Türkiye’de de artık tüm dünyada uygulanan muhasebe standartlarının uygulanacağını, yasayla kayıt dışılığın önleneceğini, yabancı sermayenin daha güvenli şekilde ülkeye girebileceğini ifade etti.

Sanlı, yeni kanunda özellikle internet sitelerinin oluşmasını, şirket ve ortaklarının borçlanmasını düzenleyen maddeler, hapis cezası ve bilgi belgelerle ilgili şirketler hukukunda yapılan değişikliklerle ilgili eleştiriler bulunduğunu, bunlar içinde özellikle iş dünyasının hapis cezaları konusundaki tereddütlerini haklı gördüklerini belirtti.

Sanlı, "Bu haykırıslara kulak verilmesi gerektiğine biz de inanıyoruz. Ekonomik suça ekonomik ceza ilkesine ina-

ıyoruz. Kaldı ki çek yasasında da bu anlayışla önemli düzenlemeler yapıldı" dedi.

İkincil düzenlemeler sırasında mikro ölçekte çalışan şahıs firmaların TTK kapsamına alınabilmesi için ticari işletmeye geçmesinin kolaylaştırılması, şirket

borçları konusundaki eleştirilerin dikkate alınarak kar, ön kar ve temettü paylarının gündeme gelmesi ve teşvik edilmesi gerektiğini ifade eden Sanlı, hiçbir erteleme ve öteleme olmadan kanunun uygulamaya girmesinden yana olduklarını da sözlerine ekledi.

Vergide yeni düzenleme

Vergi yasalarında yeni bir düzenleme daha yapılacak. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek tarafından açıklanan tasarıya göre, mükelleflerden fazla veya yersiz olarak tahsil edilen vergiler faizi ile iade edilecek, gerçek usulden basit usule geçiş imkanı getirilecek, vergiden muaf olanlardan talep edenlere herhangi bir bedel alınmadan “Küçük Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi” verilecek.

Başbakan Yardımcısı Ali Babacan ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Bakanlar Kurulu ve Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK) toplantılarında ele alınan konulara ilişkin olarak bir basın toplantısı düzenledi. Toplantıda konuşan Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Maliye Bakanlığı'na hazırlanan Kanun Tasarısı Taslağı hakkında bilgi verdi. Tasarının birçok politika dokümanında ön-

görülen tedbirleri ve aynı zamanda yeni teşvik sistemine ilişkin düzenlemelerle birlikte bazı vergi düzenlemelerini içerdiğini söyleyen Şimşek, tasarının amacını şöyle açıkladı: “Yatırımların teşviki, bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması, yatırım ortamının iyileştirilmesi, ilk defa hizmet ihracının teşviki anlamında bir takım adımlar atılıyor pakette. Pakette cari açıkla mücadele var. Esnafa yönelik kolay-

laştırılmalar, vergi adaletinin sağlanması, mükelleflere kolaylıklar var. Bir takım makro ihtiyati tedbirler bulunuyor.”

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, 20 yaş üzeri taşıtların hurdaya ayrılmasını teşvik edeceklerini belirterek, 20 yaş ve üzeri olan taşıtların hurdaya ayrılması halinde tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergilerinin dörtte birinin ödenmesi şartıyla, kalan vergi aslı, gecikme zammı, gecikme

faizi, vergi cezaları ve tescil plakasına kesilen idari para cezaları tahsilinden vazgeçileceğini açıkladı.

Yeni açıklanan teşvik paketini bugüne kadar yapılan en büyük vergi indirimi olarak gördüklerini söyleyen Bakan Şimşek, bu paketin hayata geçirilmesi için bir takım yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi gerektiğini kaydetti. Öncelikli konulardan bir tanesinin yatırımların yapılış aşamasında destek verilmesi olduğunu kaydeden Bakan Şimşek, “Biliyorsunuz kazançlardan daha az vergi almak suretiyle biz yatırımcıları destekliyoruz. Genellikle biz bir önceki teşvik sisteminde yatırım yapıldıktan sonra biz bu desteği sağlayabiliyorduk. Yapılacak bu düzenlemeyle birlikte toplam yatırıma katkı tutarının yüzde 50’sine kadar olan kısmı, yatırım döneminde kurumun diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli kurumlar vergisi uygulamak suretiyle kullanılabilir. Yani Bakanlar Kurulu, bu kanundan sonra bir kararla illere göre yüzde sıfır ile yüzde 80 arasında bir oran belir-

leyecek, kurum kazancının yüzde 50’sine kadar olan kısmının yatırım aşamasında indirimine imkan sağlanacak” diye konuştu.

Büyük ve stratejik yatırımlara KDV iadesi getirdiklerini dile getiren Bakan Şimşek, “Özellikle yatırım teşvik belgeleri kapsamında asgari 500 milyon TL tutarında sabit yatırım öngörülen, stratejik yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenme ve takvim sonunda indirim yoluyla telafi edilmeyen KDV’nin izleyen yılda vergi sahibi mükellefe iade edilmesi imkanı sağlamaktadır. İlk kez böyle bir düzenleme yapıyoruz. Amacımız burada stratejik yatırımların teşvik edilmesi ve cari açıkları mücadele edilmesidir” şeklinde konuştu.

En az gelişmiş illerde işçi çalıştırmanın teşvikinin söz konusu olduğunu söyleyen Bakan Şimşek, “En az gelişmiş illerde çalıştırılan işçilerin asgari ücreti üzerinden hesaplanan, gelir vergisi 10 yıl süreyle alınmayacak. Sigorta primi işçi ve işveren payının bir kısmının devletçe karşılanması öngörülmüyor” dedi.

Bakan Şimşek, hizmet ihracını

teşvik edecek mekanizmalar geliştirdiklerini belirtti. Burada iki unsurun söz konusu olduğunu söyleyen Bakan Şimşek şu bilgileri verdi: “Yerleşim yeri, işyeri, kanuni iş merkezi yurtdışında bulunan müşterilere, Türkiye’den verilen, yurtdışında yararlanılan, mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, veri saklama, tıbbi raporlama hizmetlerinden elde edilen kazançların yarısı vergi matrahından düşülecek. Bu hizmetlerden KDV de alınmayacak. Türkiye’de bir şirket uzaktan erişim yoluyla hizmet verecek, biz de bu hizmeti destekleyeceğiz. İşin özü bu. İkinci olarak hizmet ihracının teşviki kapsamında, yalnızca yabancılara eğitim ve sağlık alanında hizmet verilecek. Bu işletmelerin elde ettikleri kazancın yarısı vergiden istisna edilecek. Burada önemli husus şu, Türkiye’de yerleşik olmayan kişilerin Türkiye’de eğitim ve sağlık hizmeti görmesi desteklenmesi olacak. İşin özü, Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı kurumları akredite edecek, denetleyecek. İstisnaları önleyecek.”

Bakan Şimşek, tasarıda yer alan düzenlemelerden bir diğerinin ise bilgi toplumuna geçişin hızlandırılması için ilk tesiste alınan özel iletişim vergisinin makineler arası iletişimden alınmamasının öngörüldüğünü söyledi. Söz konusu düzenlemenin yasalaşmasının ardından, iş ve hizmetlerin merkezi bir sunucu tarafından uzaktan izlenmesi ve yürütülmesine yönelik makineler arası iletişimde 37 TL olarak alınan ilk tesis özel iletişim vergisi alınmayacak.

İstanbul'un Finans Merkezi yapılması hususunda, bu tasarıda da birtakım destekler olduğunu belirten Bakan Şimşek, özellikle Türkiye'de kurulacak ve yurt dışı fonları yönetecek portföy yönetim şirketlerinin işlerliklerinin artırıldığını bildirdi. Bakan Şimşek, vergi istisnasından yararlanabilmeleri için bu şirketlerin; kuruluş, faaliyette bulunma, yönetilen fonların portföy yapısı koşullarının kolaylaştırıldığını söyledi. Bakan Şimşek portföy yönetimi teşviki konusunda şu bilgileri verdi: "Fon Türkiye'den yönetilecek. Yurt içi kazançları

vergilendirilmeye devam edecek. Yurtdışından elde edilen kazançlar vergiye tabi tutulmayacak. Bu fonlara Türkiye'den gerçek kişiler yüzde 5 oranına katılacak. Portföy yöneticileri de yüzde 20'ye kadar ortak olabilecekler. Tabii ki burada önemli olan yurtdışı kazançları vergiye tabii tutulmayacak."

Maliye Bakanı Şimşek, pakette esnafın hayatını kolaylaştıracak iki önemli adım olduğunu söyledi. Bunlardan ilkinin gerçek usulden basit usule geçiş imkanı getirilmesi olduğunu söyleyen Bakan Şimşek, tasarıyla halihazırda gerçek usulde vergilendirilen mükellef, onun eş ve çocukları bir daha hiç bir şekilde basit usulden yararlanamazken, basit usul mükellef olma şartlarını kaybedenlerin tekrar basit usule dönmelerine imkan sağlandığını vurguladı.

Geleneksel, kültürel ve sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslekleri destekleyeceklerini söyleyen Bakan Şimşek, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, ye-

menicilik, oyacılık ve bunlar gibi meslekleri yapanların işyeri açsa bile vergiden muaf olacağını belirtti.

Vergiden muaf olanlardan talep edenlere herhangi bir bedel alınmadan "Küçük Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" verileceğini açıklayan Bakan Şimşek, bunun da esnafın hayatını kolaylaştıracak bir düzenleme olduğunu dile getirdi.

Zaman zaman İdare'nin mükelleften fazla ve yersiz vergi tahsil edebildiğini veya mükellefin yanlışlıkla ödeyebildiğine dikkat çeken Maliye Bakanı Şimşek konuya ilişkin şu açıklamalarda bulundu: "Devlet kendi alacağına faiz uyguluyor. Ancak vatandaşın kendisinden alacağına bugüne kadar faiz uygulamıyordu. Bu da vatandaş devlet ilişkisinde haksız bir uygulamaydı. Şimdi biz bunu düzeltiyoruz. Bundan sonra mükelleflerden eğer biz fazla ve yersiz olarak herhangi bir vergi tahsil edersek, faiziyle geri ödeyeceğiz. Burada hata mükelleften kaynaklanıyorsa, tabii ki mükellefin başvuru tarihinden itibaren faiz ödeyeceğiz. Yok

eğer idareden kaynaklanıyorsa, ilk tahsil gününden itibaren biz faiz uygulayacağız. Hakikaten vatandaş devlet eşit sıraya gelmiş olacak.”

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, hali hazırda özellikle büyükşehirlerde kamu borcu ödemesi ikamet edilen vergi dairelerine yapıldığını belirterek, bunu değiştirdiklerini, bundan sonra kamu borcunun herhangi bir tahsil dairesine yapılabileceğini kaydetti.

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, tasarıda vergide adaleti tesis etmek amacıyla getirilen bazı düzenlemelere de yer verildiğini söyledi. Konut teslimlerinde şu anda KDV uygulamasına gidildiğini belirten Bakan Şimşek, 149 metrekareye kadar yüzde 1, onun üzerine yüzde 18 KDV öngörüldüğünü söyledi. Bakan Şimşek, “Şimdi yeni bir düzenleme ile burada sadece metrekareye bakmayacağız. Bakanlar Kurulu’na yetki alacağız. Bakanlar Kurulu yeni oran uygulamalarını, konutun değerine göre belirleyebilecek. Burada metrekare birim değeri ve konutun vergi değeri dik-

kate alınarak. KDV oranlarının farklılaştırılması hususunda Bakanlar Kurulu’na yetki veriyoruz” diye konuştu.

Tasarıya göre rantı yüksek yerlerdeki konutlarda KDV oranı farklılaştırılacak. Konut teslimlerinde; inşaatın yapıldığı arsanın değeri, konutun vergi değeri dikate alınarak, katma değer vergisi oranını farklılaştırılabilme konusunda Bakanlar Kurulu’na yetki alınacak.

Bakan Şimşek, tasarıyla konut kira geliri istisnasının kapsamının daraltıldığını söyledi. Mevcut uygulamada binaların konut olarak kiraya verilmesi halinde, kira gelirin bir kısmının vergiden istisna edildiğini belirten Bakan Şimşek, geçen sene kira geliri 2 bin 800 TL’nin altında olanların bu istisnaya tabii olduğunu kaydetti. Bakan Şimşek, istisnanın bu sene 3 bin TL’ye çıkacağını söyleyerek, “Eğer sizin kira gelirinizin toplamı yıllık 88 bin TL’yi aşıyorsa, biz gelirini kaldırıyoruz. Zengine biz bu istisnayı artık tanımayacağız. Yani yıllık toplam kira geliri 88 bin TL’nin üzerinde olanlara, kira geliri aylık 3 bin

TL’ye kadar olanlara tanınan istisnadan yararlanmasına izin vermeyeceğiz” dedi.

Bakan Şimşek, tasarıda firmaların borçlanma yerine öz kaynaklarının kullanılmasını özendirecek düzenlemelere de yer verildiğini açıkladı. Bunun için de Bakanlar Kurulu’na yetki alındığını kaydeden Bakan Şimşek, “Bakanlar Kurulu, yatırım maliyetine eklenenler hariç, işletmelerde kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin, faiz, komisyon, vade farkı, kar payı gibi benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının yüzde 10’una kadar olan kısmı, Bakanlar Kurulu kararı halinde kazancın tespitinde gider olarak indirilemeyeceği hususu. Bunu neden yapıyoruz: Amaç sermayeyi güçlendirmek. Öz sermaye kullanmayı teşvik etmek. Bir miktar aşırı borçlanmayı sınırlamak. Burada da hemen uygulamaya geçeceğiz diye bir şey söz konusu değil. Biz makro ihtiyari tedbir olarak bunu ele alıyoruz. Bakanlar Kurulu’na yetki alıyoruz. Gerekirse bu yetki kullanılacak” dedi.

Bütçe ilk çeyrekte 6.4 milyar açık verdi

Merkezi yönetim bütçesi 2012 yılı Mart ayında 5.5 milyar TL açık verdi. Mart ayında faiz dışı açık 2.2 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. 2012 yılının ilk çeyreğinde bütçe açığı 6.4 milyar TL olurken, faiz dışı fazla ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10.6 oranında artışla 10.9 milyar TL'ye ulaştı.

Merkezi yönetim bütçesi, 2012 yılı Mart ayında 5.5 milyar TL açık verdi. 2011 yılı Mart ayında bütçede 2.1 milyar TL faiz dışı açık verilirken, bu yıl Mart ayında 2.2 milyar TL faiz dışı açık gerçekleşti. 2012 yılının çeyreğinde bütçe açığı 6.4 milyar TL olurken, faiz dışı fazla ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10.6 artışla 10.9 milyar TL oldu.

Maliye Bakanlığı 2012 Yılı Mart ayı merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmelerini açıkladı. 2011 yılı Mart ayında 6 milyar 118 milyon TL fazla veren bütçe, 2012 yılı Mart ayında yüzde 9.6 oranında azalışla 5 milyar 531 milyon TL açık verdi. Geçen yıl Mart'ta 2 milyar 123 milyon TL düzeyinde gerçekleşen faiz dışı açık verilmişken, bu yıl aynı dönemde 2 milyar 212 milyon

TL faiz dışı açık verildi. Mart ayında bütçe giderleri yüzde 2.1 oranında artarak 27 milyar 344 milyon TL, faiz hariç bütçe giderleri yüzde 5.4 oranında artarak 24 milyar 24 milyon TL oldu. Diğer taraftan 2012 yılı Mart ayında faiz giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 16.9 oranında azalarak 3 milyar 320 milyon TL olarak gerçekleşti.

2012 yılı merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 350 milyar 948 milyon TL ödenekten Mart ayında 27 milyar 344 milyon TL gider gerçekleştirildi. Faiz hariç giderler için öngörülen 300 milyar 698 milyon TL ödeneğin yüzde 8'i kullanılarak 24 milyar 24 milyon TL gider yazıldı. Personel giderleri, Mart ayında 6 milyar 610 milyon TL oldu. Personel giderleri için bütçede öngörülen 81 milyar 692 milyon TL ödeneğin yüzde

8.1'i kullanıldı. Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri 1 milyar 113 milyon TL düzeyinde gerçekleşti ve bütçede öngörülen 14 milyar 279 milyon TL ödeneğin yüzde 7.8'i bu ayda kullanıldı. Mal ve hizmet alım giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 12.4 oranında artarak 1 milyar 868 milyon TL olarak gerçekleşti.

Cari transferler Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 1.2 oranında artarak 12 milyar 694 milyon TL'ye ulaştı. Sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri için 4 milyar 763 milyon TL transfer yapıldı. Sosyal güvenlik primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmının Hazine tarafından ödenmesi amacıyla yapılan transfer tutarı ise 450 milyon TL düzeyinde gerçekleşti. 2012 yılı Mart ayında cari transferler içinde yer alan tarımsal destekleme

ödemeleri 2 milyar 106 milyon TL oldu. Mahalli idare payları ise 2 milyar 361 milyon TL olarak gerçekleşti. Mart ayında 751 milyon TL sermaye gideri, 99 milyon TL sermaye transferi yapıldı. Borç verme giderleri Mart ayında 890 milyon TL oldu. Faiz giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 16.9 oranında azalarak 3 milyar 320 milyon TL oldu.

Bütçe gelirleri Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 5.5 oranında artarak 21 milyar 813 milyon TL, vergi gelirleri tahsilatı ise yüzde 10.1 oranında artarak 18 milyar 275 milyon TL oldu.

Genel bütçe vergi dışı diğer gelirleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 21.4 oranında azalarak 2 milyar 523 milyon TL düzeyinde gerçekleşti. 2012 yılı Mart ayında özel bütçeli idarelerin öz gelirleri 768 milyon TL, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri ise 247 milyon TL oldu.

Vergi türleri itibarıyla 2012 yılı Mart ayı gerçekleştirmelerine bakıldığında geçen yılın aynı ayına göre; kurumlar vergisi yüzde 114.4, dahilde alınan katma değer vergisi yüzde 16.4, damga vergisi yüzde 13.7, banka ve sigorta muameleleri vergisi yüzde 13.6, gelir vergisi ve özel tüketim vergisi yüzde 11.7, harçlar yüzde 3.1 ve diğer vergiler tahsilatı yüzde 18.7 oranında artış gösterdi. İthalde alınan katma değer vergisi tahsilatı ise Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3.3 oranında azaldı.

2011 yılı Ocak-Mart döneminde bütçe 4 milyar 124 milyon TL açık

verirken, bu yılın aynı döneminde 6 milyar 431 milyon TL açık verdi. 2011 yılının ilk çeyreğinde 9.8 milyar TL faiz dışı fazla verilirken, bu yılın aynı döneminde yüzde 10.6 oranında artışla 10 milyar 892 milyon TL faiz dışı fazla elde edildi. Yılın ilk 3 ayında merkezi yönetim bütçesi giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13 oranında artarak 66 milyar 526 milyon TL oldu. Diğer taraftan 2012 yılı Ocak-Mart döneminde faiz giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 24 oranında artarak 17 milyar 324 milyon TL olarak gerçekleşti.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılmasına göre personel giderleri, yılın ilk 3 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15.3 oranında artış göstererek 21 milyar 648 milyon TL oldu. 2012 yılı Ocak-Mart döneminde sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 13 oranında artarak 3 milyar 738 milyon TL düzeyinde gerçekleşti. Mal ve hizmet alım giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1.2 oranında azalarak 4 milyar 718 milyon TL, cari transferler geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9.3 oranında artarak 32 milyar 294 milyon TL, sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri yüzde 2.4 oranında artışla 16 milyar 211 milyon TL oldu. Aynı dönemde sosyal güvenlik primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmının Hazine tarafından ödenmesi amacıyla yapılan transfer tutarı ise 1 milyar 310 milyon TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde cari

transferler içinde yer alan tarımsal destekleme ödemeleri 2 milyar 606 milyon TL olurken, mahalli idare payları yüzde 14.4 oranında artarak 6 milyar 741 milyon TL'ye ulaştı. Yılın ilk çeyreğinde 1 milyar 706 milyon TL sermaye gideri, 203 milyon TL sermaye transferi yapıldı. Borç verme giderleri 2012 yılı Ocak-Mart döneminde 2 milyar 220 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz giderleri 2012 yılı Ocak-Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 24 oranında artarak 17 milyar 324 milyon TL oldu. Faiz giderlerindeki bu artış, borç stokunun vade yapısına bağlı olarak ortaya çıkan dönemsel bir gerçekleşmeyi ifade etmekte olup, faiz giderleri program hedefleri ile uyumlu bir seyir izledi.

Vergi türleri itibarıyla 2012 yılı Ocak-Mart dönemi gerçekleştirmelerine bakıldığında geçen yılın aynı dönemine göre; banka ve sigorta muameleleri vergisi yüzde 28.9, gelir vergisi yüzde 24.7, damga vergisi yüzde 19.2, kurumlar vergisi yüzde 12.4, harçlar yüzde 9.7, dahilde alınan katma değer vergisi yüzde 9.2, ithalde alınan katma değer vergisi yüzde 5.9, özel tüketim vergisi yüzde 4.5 ve diğer vergiler tahsilatı ise yüzde 20.6 oranında arttı.

Diğer taraftan 31 Mart 2012 tarihi itibarıyla 6111 sayılı Kanun kapsamında tahsil edilen genel bütçe vergi gelirleri, teşebbüs mülkiyet gelirleri ile faiz, pay ve ceza gelirleri toplam tutarı 15 milyar 600 milyon TL oldu.

OECD Ücretlerin Vergilendirmesi Raporu;

Vergi yükü ortalamanın üzerinde

Türkiye 34 OECD ülkesi arasında emek üzerinden alınan vergi sıralamasında 18'inci oldu. Rapora göre işçi gelirleri üzerindeki ortalama vergi ve sosyal güvenlik yükü, 2011 yılında 34 OECD ülkesinin 24'ünde arttı. ABD ve Yeni Zelanda'da ise düştü.

Ekonomik İşbirliği Örgütü'nün (OECD) 2011 yılına ait “Ücretlerin Vergilendirilmesi” raporuna göre, Türkiye’de 2000-2011 yılları arasında ailelerdeki emek geliri üzerindeki sosyal güvenlik yükü ve vergi, OECD’deki eğilimle paralel şekilde azalırken yüksek gelirli tek yaşayanların yükünde bir değişiklik olmadı. Türkiye’de, vergi yükündeki azalışa karşın, gelir vergileri ve işçi-işveren

sosyal güvenlik primleri toplamından nakit transferlerin çıkarılmasıyla bulunan ve toplam işçi maliyetinin yüzdesi olarak ifade edilen ortalama vergi takozu, 2011 yılında tüm aile tipleri itibarıyla OECD ortalamasından daha yüksek hesaplandı. Vergi takozu bir çalışan başına devlete ödenen vergi ile sosyal güvenlik kesintisinin toplamını gösteriyor.

2011 “Ücretlerin Vergilendirilmesi” raporuna göre, OECD’de

gelir üzerinden alınan vergi miktarı ülkeler arasında büyük farklılıklar gösteriyor. 2011 itibarıyla OECD ülkelerinde, çocuğu olmayan ortalama ücret düzeyine sahip bir kişinin geliri üzerindeki “toplam vergi takozu” sıralaması şöyle (Emeğin maliyeti içindeki yüzdesi olarak): Belçika (55,5), Almanya (49,8), Macaristan (49,4), Fransa (49,4), Avusturya (48,4), İtalya (47,6), İsveç (42,8), Finlandiya (42,7), Slovenya (42,6),

Çek Cumhuriyeti (42,5), Estonya (40,1), İspanya (39,9), Portekiz (39), Slovak Cumhuriyeti (38,9), Danimarka (38,4), Yunanistan (38), Hollanda (37,8), Türkiye (37,7), Norveç (37,5), Lüksemburg (36), OECD ORTALAMASI (35,3), Polonya (34,3), İzlanda (34), İngiltere (32,5), Kanada (30,8), Japonya (30,8), ABD (29,5), İrlanda (26,8), Avustralya (26,7), İsviçre (21), Kore (20,3), İsrail (19,8), Meksika (16,2), Yeni Zelanda (15,9), Şili (7).

Rakamlar Japonya, Kanada, ABD, İsviçre gibi sanayileşmiş ülkelerde emeğe konulan mali yükümlülüklerin konulan vergilerin düşük olduğunu gösteriyor. Aynı gruptaki Almanya’da ise emeğe konulan vergilerin yüksekliği dikkati çekiyor. Tarım ekonomisinin önemli olduğu, tam sanayileşememiş Meksika, Yeni Zelanda ve Şili gibi ülkelerde emeğe konulan vergi takozunun düşüklüğü de öne çıkıyor. OECD raporunda Türkiye ile ilgili olarak şöyle denildi: “-OECD ortalamasıyla karşılaştırıldığında farklılık çocuklu aileler için daha yukarıda. Düşük gelirli tek ebeveynli ailelerde

ortalama vergi takozu 2011 yılında OECD ortalamasının yüzde 18 üzerinde oldu. Diğer taraftan gelirleri ortalamasının yüzde 167’sine denk gelen bekar mükellefler için vergi takozu, OECD ortalamasının sadece yüzde 1 daha üzerinde.

-Türkiye’de vergi takozu, birçok aile tipi için geçen 11 yıl boyunca azaldı; düşüş marjı yüzde -4.9 ile yüzde -1.9 arasında gerçekleşti. Sadece yüksek gelirli tek yaşayanlar 2000 ile kıyaslandığında 2011’de daha yüksek vergi takozuyla karşılaştı (yüzde +5.9 puan) .

-2010’dan 2011’e genel vergi yükü, ‘Ücretlerin Vergilendirilmesi Raporu’nda analiz edilen her tür hanehalkı için küçük miktarda azaldı. Ortalama ücretin yüzde 67’sini kazanan, çocuksuz bekar işçiler 2 çocuklu benzerleri ve iki çocuklu tek gelirli çiftler için vergi yükü yüzde 0.3 düştü; vergi takozları ise sırasıyla toplam işçi maliyetinin yüzde 35.4, yüzde 34.2 ve yüzde 36.3’üne indi.

-Ortalama ücret kazanan bekar işçiler ve her iki ebeveynin çalıştığı, bir eşin ortalama diğeri-

nin ortalama ücretin yüzde 67’sini kazandığı iki çocuklu çiftlerde vergi takozu yüzde 0.2 puan azalarak toplam işçi maliyetinin yüzde 37.7’si ve yüzde 37.9’una geriledi. Gerileme ortalama ücretin yüzde 167’sini kazanan bekar vergi mükellefleri için daha az oldu, bu kişilerin vergi takozları yüzde 0.1 azalarak toplam işçi maliyetinin yüzde 40.9’una ulaştı.

-Türkiye için vergi takozu tam zamanlı çalışan mavi yakalı işçilerin ortalama brüt ücret kazançları alındı. 2011 yıllık ortalama brüt ücret Türkiye için 22 bin 636 TL’ye karşılık geldi.”

Rapora göre işçi gelirleri üzerindeki ortalama vergi ve sosyal güvenlik yükü, 2011 yılında 34 OECD ülkesinin 24’ünde arttı. İrlanda, Lüksemburg, Portekiz ve Slovak Cumhuriyeti en büyük artışların yaşandığı ülkeler arasında yer aldı. Yeni Zelanda ve ABD’deki çalışanlar vergi yüklerinin düştüğünü gördü. Macaristan’da bekar çalışanlar en büyük vergi takozu artışını yaşarken aileler üzerindeki yük azaltıldı.

Ekonomi soğumaya başladı

Ekonomi, 2011 yılı başından buyana yumuşak bir yavaşlama, soğuma süreci yaşıyor. Bu yavaşlama ekonomi genelinde sektörel bazda yüzde 35 oranında bir ağırlığa sahip olan toplam sanayi, inşaat ve ticaret sektörlerinde gözlemlenen dönemsel büyüme oranlarında açık biçimde kendini gösteriyor.

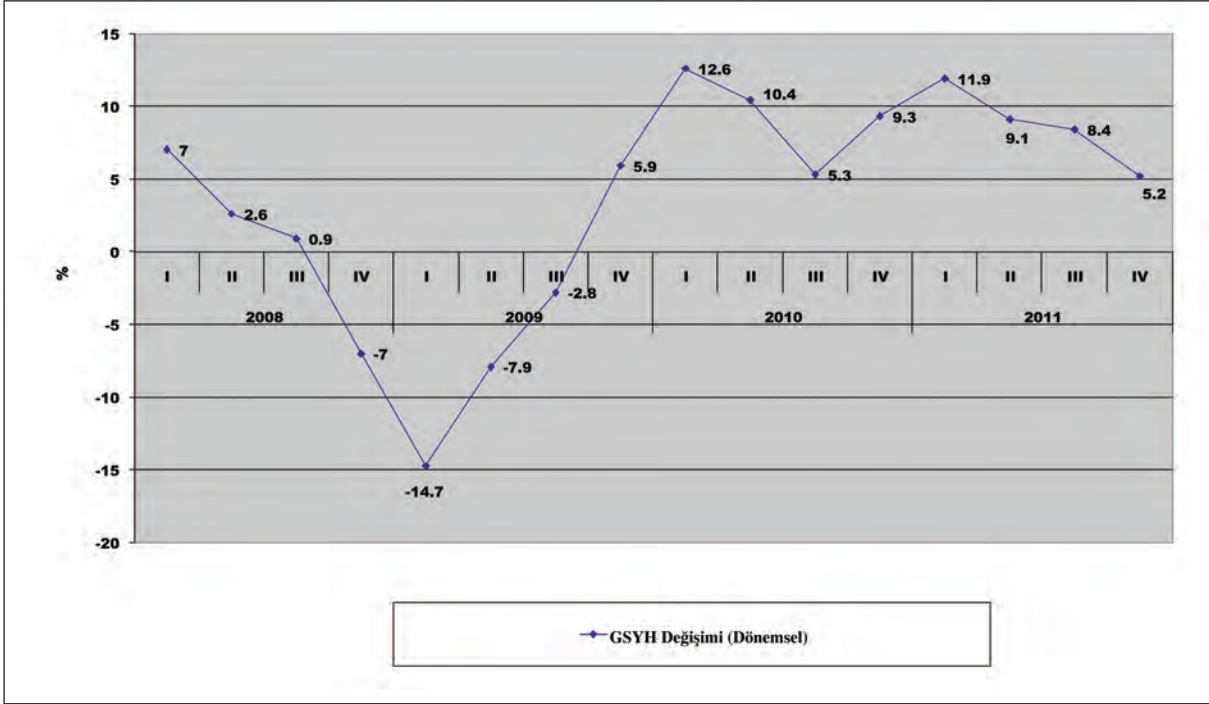
Küresel kriz sürecinde dört dönem süren bir küçülmenin ardından 2009 yılı son çeyrek döneminde başlayan ve 2010 yılı boyunca hızlı bir biçimde süren ekonomik büyüme süreci 2011 yılı boyunca da devam etmiştir. Geçtiğimiz yıl üçer aylık dönemler itibariyle gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) büyüme oranı sabit fiyatlar üzerinden sırasıyla yüzde 11.9, yüzde 9.1, yüzde 8.4 ve yüzde 5.2 olarak gerçekleşmiştir. Diğer ta-

raftan mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH büyümesi yılın son çeyrek döneminde bir önceki döneme göre yüzde 0.6 oranında gerçekleşmiştir. Bu şekilde ekonomi geçtiğimiz yıl, GSYH'nın yüzde 5.7 oranında küçüldüğü 2001 yılı krizinden sonra, 2000'li yıllarda, sırasıyla yüzde 9.4 ve yüzde 9.2 oranında bir hasıla büyümesinin gerçekleştirildiği 2004 ve 2010 yıllarının ardından, 2011 yılında da yüzde 8.5 oranında bir GSYH artışı

ile yine rekor yükseklikte bir büyüme sergilemiştir. 2011 yılında gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) bir önceki yıla göre, cari fiyatlar üzerinden yüzde 17.8 oranında bir genişleme ile 1 295 milyar TL., 1998 yılı sabit fiyatları üzerinden de yüzde 8.5 oranında bir artışla 114 874 milyon TL.'na ulaşmıştır.

Grafikte de açık biçimde izlenebildiği gibi ekonomide 2011 yılı başından buyana yumuşak bir yavaşlama, soğuma süreci yaşan-

Dönemler İtibariyle GSYH Gelişmeleri
(Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre % Olarak)

maktadır. Bu yavaşlama ekonomi genelinde sektörel bazda yüzde 35 oranında bir ağırlığa sahip olan toplam sanayi, inşaat ve ticaret sektörlerinde gözlemlenen dönemsel büyüme oranlarında açık biçimde izlenebilmektedir.

2011 yılı GSYH büyümesine önemli iktisadi faaliyet alanları itibariyle bakıldığında büyümeye

en önemli katkıları, toplam hasıla içerisinde yüzde 16.3 oranında paya sahip 'imalat sanayi'nin yüzde 9.4 oranında büyümeyle, yüzde 11.8 oranında paya sahip 'ticaret' sektörünün yüzde 11.4 oranında büyümeyle, yüzde 13.3 oranında ağırlığa sahip 'ulaştırma ve haberleşme' sektörünün yüzde 10.8 oranında genişlemeyle ve yüzde

12.7 oranında paya sahip 'vergi, sübvansiyon' kaleminin yüzde 10.4 oranında bir artışla sağladığı görülmektedir. 2011 yılı itibariyle toplam GSYH içindeki payı yüzde 7.9'a kadar gerilemiş olan 'tarım' sektörünün katma değeri ise bir önceki yıl gerçekleşen yüzde 2.4 oranındaki genişlemenin ardından 2011 yılında yüzde 5.2

Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre 2011 Yılında Sektörel Büyüme
(% Olarak)

	I. Çeyrek	II. Çeyrek	III. Çeyrek	IV. Çeyrek	Yıllık
Toplam Sanayi	14.6	8.7	8.7	5.7	9.2
İnşaat	15.3	13.0	10.2	7.0	11.2
Ticaret	17.3	14.2	11.5	3.9	11.4

oranında göz ardı edilemeyecek bir büyüme kaydetmiştir.

GSYH'nın 2011 yılında yüzde 8.5 oranında hızlı bir büyüme göstermiş olmasında temel etken, bir önceki yıl olduğu gibi özel tüketim ve özel yatırım harcamalarında gözlemlenen dikkat çekici boyutlardaki genişlemeler olmuştur. Diğer taraftan özellikle yılın ikinci yarısında mal ve hizmet ihracatındaki genişlemenin ithalat artış hızından yüksek seyretmesi ve yıl genelinde ihracat ve ithalat hacmi büyüme oranları arasındaki farkın önceki yıla göre ciddi bir daralma göstermesi net mal ve hizmet ihracatının 2011 yılında (-) 4.4 olan büyüme hızının (-) 1.4'e gerilemesine ve bu şekilde ekonomik büyüme üzerindeki olumsuz etkisinin küçülmesine yol açmıştır. Aşağıda ve-

rilen ve toplam efektif talebin -harcama - bileşenlerinin GSYH içindeki paylarını, yılın çeyrek dönemleri ile tamamında sergiledikleri gelişmeleri gösteren aşağıdaki Tablo bu durumu açıkça yansıtmaktadır.

Görüldüğü gibi 2011 yılı GSYH büyümesine 5.5 puan ile en büyük katkı yılın ilk çeyrek döneminde yüzde 11.9 ve yıl genelinde de yüzde 7.7 oranında (sabit fiyatlar üzerinden) genişleme gösteren özel tüketim harcamalarından gelmiştir. Özel tüketim harcamalarının genel ekonomik büyümeye olan katkısı önceki yıla göre 2011 yılında 0.8 puan artış göstermiştir. 2011 yılında özel kesimce gerçekleştirilen yatırım harcamalarının büyümeye olan katkısı ise 4.1 puan olmuştur. Özel yatırımların büyümeye olan

katkısı 2010 yılında 5.7 puan olarak gerçekleşmişti. Özel sektör makine- teçhizat yatırımları geçtiğimiz yıl bir önceki yıla göre yüzde 25.8 oranında artarken, inşaat yatırımları yüzde 16.4 oranında genişlemiştir. GSYH'nın yüzde 10'una yaklaşan cari işlemler hesabı açığının ekonomik istikrar açısından yarattığı kırılganlık ve finansmanında baş gösteren darboğaz nedeniyle, yılın ortalarına doğru kredi hacmindeki artışın yavaşlatılması için alınan önlemler, faiz hadlerindeki tırmanma ve TL.'nin değer kaybı, yılın ikinci yarısında özel tüketim ve yatırım talebinin durulmasında başta gelen etkenler olmuştur.

2009 yılında yaşanan derin ekonomik kriz sürecinde mal ve hizmet ithalatı toplam tutarında gözlenen daralmanın ihracatta mey-

	Tüketim		Yatırım		Stok Değişimi	Mal ve Hizmet		GSYH
	Özel ¹	Kamu	Özel	Kamu		İhracatı	İthalatı	
Milyon TL.	920 792	180 670	234 582	48 581	25 057	308 294	(-) 423 083	1 294 893
Pay (GSYH'nın %'si)	71.1	14.0	18.1	3.8	1.9	23.8	(-) 32.7	100.0
I. Çeyrek % Değişim	11.9	7.0	39.8	(-) 0.9	-	8.7	26.9	11.9
II. Çeyrek % Değişim	8.2	9.0	34.7	(-) 0.2	-	0.5	18.9	9.1
III. Çeyrek % Değişim	7.8	10.3	17.7	0.3	-	10.2	6.8	8.4
IV.Çeyrek % Değişim	3.4	(-) 4.3	5.2	(-) 0.4	-	6.7	(-) 5.1	5.2
2011 Yılı % Değişim	7.7	4.5	22.8	(-) 3.2	-	6.5	10.6	8.5

1 Yerleşik hanehalklarının tüketimi

dana gelen küçülmeden daha büyük olmasının bir sonucu olarak ekonomik küçülmeyi olumlu biçimde etkileyerek 2.7 puan daha düşük gerçekleşmesine neden olan net mal ve hizmet ihracatı, 2010 yılında ithalat hacminde ortaya çıkan çarpıcı büyümenin bir sonucu olarak GSYH büyümesine negatif 4.3 puan olumsuz katkıda bulunmuştur. Yukarıda işaret edildiği üzere 2011 yılında özellikle yılın ikinci yarısında mal ve hizmet ihracatındaki genişlemenin ithalat artış hızından yüksek seyretmesi ve yıl genelinde ihracat ve ithalat hacmi büyüme oranları arasındaki negatif farkın önceki yıla göre ciddi bir daralma göstermesi, net mal ve hizmet ihracatının büyüme olan olumsuz etkisinin 3.1 puanlık bir azalmayla 1.2 puana gerilemesine olanak sağlamıştır.

Cari fiyatlar üzerinden 2009 yılında (-) 10 milyar 530 milyon TL. düzeyine kadar daralan 'net mal ve hizmet ihracatı' tutarı 2010 yılında keskin bir tırmanmayla (-) 60 milyar 990 milyon TL.'na ve 2011 yılında da, iki ka-

tına yaklaşan bir artışla, 114 milyar 733 milyon TL.'na çıkmıştır. Makroekonomik dengede kırılmalığa neden olan ve uzun dönemde sürdürülebilmesi olanağı zayıf olan sorun yukarıda işaret edilen yüksek boyutlu negatif net mal ve hizmet ticaretinde ve onun finansman biçiminde yatmaktadır. Zira yatırım harcamalarının iç tasarrufla karşılanamayan kısmı cari işlemler hesabı açığı verilmek suretiyle dış tasarruflarla finanse edilmektedir. Bu şekilde ülkemiz iç tasarruf haddinin yetersizliği nedeniyle, büyüme hızının yüksek olduğu dönemlerde GSYH'nın yüzde 8-10'una ulaşan boyutta yüksek cari işlemler hesabı açığı vermektedir. 2011 yılı itibariyle GSYH'nın yüzde 10'una ulaşan cari açık ve 77.1 milyar dolar tutarındaki cari açığın sadece yüzde 17.4'ü 'doğrudan yatırımlar'la karşılanmış, geri kalan bölümü ekonomiyi dış şoklara karşı aşırı duyarlı hale getiren ve 'sıcak para' olarak tanımlanan likit kısa vadeli yatırım ve borçlanmalarla karşılanmıştır.

Canlı tüketim ve yatırım harcamalarının eşlik ettiği yetersiz iç tasarruf haddinin zorunlu kıldığı yüksek cari açığın bu sağlıksız finansman biçiminin gündeme getirdiği kırılmalılık riskine 'The Economist' mecmuası da 7-13 Nisan tarihli sayısında konuyu kapağa taşıyacak ölçüde dikkat çekmiştir.² Dergide yer verilen ayrıntılı değerlendirme yazısının başlangıç bölümünde Türkiye ekonomisinin güçlü yanlarına temas edilmektedir. Bunlar arasında, özellikle bankacılık sisteminin sermaye yapısının güçlü olduğu, kamu finansmanının zengin ülkelerin standartları ile boy ölçüşüyor durumda ve kamu borçluluk oranının, GSYH'ya 2002 yılında yüzde 74 olan oranının geçen sene yüzde 40'a düşmüş olduğu, halen endişe verecek boyutta olsa dahi, enflasyon haddinin aynı yıllar itibariyle yüzde 70'ten bugünkü düzeyine gerilemesinin önemli bir iyileşme teşkil ettiği ve 2001 finansal krizinden sonra yürürlüğe konulan ekonomik politika kararlarının ekonomiye güçlü konuma getir-

2 The Economist, 7-13 Nisan 2012, S. 15-16, 63-64. Dergi konuyu ülke kredibilitesi açısından olumsuz görünüm yansıtan "Türkiye Ekonomisi İçin Kaygı Duyma Zamanı" spotuyla kapağa taşıma yerine tarafsız ve sağlıklı bir değerlendirmenin ardından kaygı duyma ya da duymama kararlarını okuyucuya bırakmış olsa idi çok daha yerinde ve etik bir yayıncılık örneği vermiş olurdu.

diği gibi hususlara işaret edilmektedir. Ayrıca Harvard Üniversitesinden Dani Rodrik'in 2000 yılını izleyen 10 yıllık dönemde Türkiye'de verimlilik düzeyinde belirgin bir iyileşme meydana gelmiş olduğu şeklindeki araştırmasına atıfta bulunulmakta ve Türkiye'nin Doğu ile Batı arasında bir ticaret noktası niteliği taşıyan coğrafi konumuna temas edilmektedir. Yazıda bütün bu şüphe götürmeyen güçlü yanlarına rağmen Türkiye'nin dış finansmana olan bağımlılığının ülkeyi, yabancıların yatırım konusunda duydukları heves ve korkularıyla şekillenen ani ve şok niteliğindeki devrevi hareketlere karşı duyarlı hale getirdiği olgusuna vurgu yapılmaktadır. Yabancı yatırımcıların oynak haleti ruhiyelerinin sıcak para giriş-çıkışlarını derinden ve ani sıçramalarla etkileyerek TL.'nin değerini, bu şekilde ithalat-ihracat talebini ve cari açığı belirledikleri belirtilmekte, bu durumun ekonomide yarattığı ciddi boyuttaki kırılganlık dile getirilmektedir. Yazıda ayrıca Merkez Bankasının 2011 yılı ortalarından itibaren izlemeye başladığı esnek -katı, alışılmış olmayan- unorthodox- politika da

geniş biçimde anlatılmakta ve bu konuda karşıt görüşlere yer verilmektedir.

Yazı, tehlikenin şimdi, bu yüksek cari işlemler hesabı açıklarının ve bunların finansmanı için başvuru borçlanma yaratıcı sermaye akımlarının birkaç yıl daha devam etmesinin Türkiye'yi sıkıntı yaratan şoklara karşı daha az güçlü konuma getirecek olmasında yatığının ve büyük çaplı dış açık veren çok nadir ülkenin daha sonra düşülen gerilimli, sıkıntılı durumlardan kurtulup, sakınabildiği hususu belirtilerek sonlandırılmaktadır. Yazıya "önünüzde yatan problemleri görmek için Galata Kulesine tırmanmaya ihtiyacınız yok" denilerek nokta konulmaktadır.

"Türkiye niçin hakkında kaygı duyulması gereken bir ülke ?" başlığıyla aynı sayıda yer verilen diğer yazıda ise yukarıda belirtilen kırılganlıklara yer verilmekte ve zengin dünyada hüküm süren ucuz paranın, likidite bolluğunun Türkiye'nin ani bir krizle karşılaşmaktan bugüne kadar kaçınabilmesine olanak sağladığı belirtilmektedir. Yazıda tehlikenin azaltılması için tasarrufların hızlandırılması ve dış rekabet gücü-

nün yükseltilmesi gerektiği hususlarına işaret edilmektedir. Özel sektör yabancıların tasarruflarını harcamaya alışmışken, bağımlı hale gelmişken hükümetin daha fazla tasarruf ederek bu durumu telafi etmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Hernekadar Türkiye'nin mali durumu birçok yeni yükselen piyasa ekonomisine göre daha iyi durumda ise de, vergi gelirlerinin sürdürülemez boyuttaki ithalat hacmiyle toparlanmakta olduğu yazıda işaret edilen bir diğer nokta olmuştur. Dış işlemler hesabının iyileştirilmesinin rekabet gücünü artıracak yapısal reformlar yapılmasını ve işgücünün daha esnek hale getirilmesini gerekli kıldığı belirtilen yazıya göre, halen Ankara'da hakim olan görüş, iyimserlik sınırlarını zorlayan bir güven duygusu ile birlikte yabancı sermaye girişlerinin süreceği ve Türkiye'nin yabancıların paylaşmayı arzu edecekleri bir parlak geleceği olduğu şeklindedir. İkinci yazı da "Bu kibirli tutum, mevcut makroekonomik dengesizliklerle bir araya geldiğinde Türkiye'nin geleceği konusunda kaygı duymak için iyi bir neden oluşturmaktadır." cümlesiyle son bulmaktadır.

Yoksul, ayakkabı zengin araba peşinde

Türkiye’deki 19 milyon ailenin en zengin yüzde 20’lik ve en yoksul yüzde 20’lik kesiminin yaptığı harcamalar ekonomideki büyük uçurumu ortaya koyuyor. En yoksul 3 milyon 761 bin aile yılda bir kez ayakkabı alırken, aynı sayıdaki zengin aile yedi ayakkabı alıyor. Yoksulların alabildiği araba sayısı yalnızca 377 olurken, zenginler 651 bin 144 araba alıyor.

Istanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası’nın “En Zenginler, En Yoksulların Türkiye Harcama Görünümü” adlı raporuna göre; Türkiye’de yoksulu gıda, barınma ve yakıt masrafı zorlarken, yüksek gelir grupları gıda yanında, araç alımına, kiraya, restoran ve cafelere kaynak ayırabiliyor. Eğitime, kültür ve eğlenceye para ayıramayan dar gelirli sigarasından ise vazgeçemiyor. Rapora göre ekonomide ortadirek olarak anılan kesim de yoksulluğa daha yakın durumda.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) resmi verileri ve saha anketlerinden yararlanılarak hazırlanan

En Zenginler, En Yoksulların Türkiye Harcama Görünümü Raporu’nda Türkiye’de gelir düzeyi ile hane halklarının tüketim tercihleri arasındaki ilişkiyi detaylı bir biçimde ortaya konuluyor. En yoksul ve en zengin gelir grupları arasında kimi harcama kalemlerindeki devasa fark dikkat çekiyor.

Türkiye’de sayıları 18 milyon 808 bin 172 olan hanenin; en zengin 3 milyon 761 bin 634 hanesi ile en yoksul 3 milyon 761 bin 634 hanesinin harcama analizlerine göre; zenginlerin araba masrafı bile yoksulların gelirinden fazla durumda.

Rapora göre; en yoksul 3 milyon 761 bin hane halkı 2010 yılında yıl-

lık araç alımı harcaması ile toplamda sadece 377 adet araba alabilirken, en zengin 3 milyon 761 bin hane halkı toplamda 651 bin 144 araba almış.

Zengin için gıda ile araç alımının payı ise neredeyse aynı. Rapora göre en zengin ve en yoksul kesim arasındaki farkın önemli oranda belirginleştiği diğer konular sigorta ve sosyal hizmetler alanında. En yoksul yüzde 20 risklere karşı kendini korumak amaçlı sigorta yaptıramazken, sosyal amaçlı hizmetler satın alamıyor. Rapordaki verilere göre; örneğin yıllık toplam sigorta poliçesi adedi en yoksul 3 milyon 761 bin hane halkı için 2 bin 515

iken, en zengin 3 milyon 761 bin hanehalkı için toplamda 1 milyon 207 bin.

“En Zenginler, En Yoksulların Türkiye Harcama Görünümü” adlı rapordaki ayakkabı örneği de son derece çarpıcı. En yoksul haneler yılda yalnız bir çift ayakkabı alabilirken, en zengin aileler 7 çift ayakkabı alıyor.

Paket turlara katılan hanehalkı sayısı da, dar gelirli hanehalkları için son derece sınırlı. En yoksul yüzde 20 içinde paket turlara katılanların sayısı 18 bin ile sınırlı iken, bu en zengin yüzde 20 içinde 940 bine çıkıyor.

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMMO) Başkanı Yahya Arıkan, adaletsiz vergi olarak adlandırılan ve geliri-ne bakılmaksızın herkesten yaptığı harcamaya göre aynı oranda alınan dolaylı vergiler nedeniyle hanelerin arasındaki uçurumun giderek derinleştiğine dikkat çekiyor.

Türkiye’de vergi sisteminin hanehalklarının gelirlerine duyarlı olması gerektiğini vurgulayan Arıkan, dar gelirli olanların üzerindeki vergi yükünün hafifletilmesi için, vergi sisteminde kökten bir dönüşüme ihtiyaç olduğunu savunuyor. Arıkan, özellikle elektrik, doğalgaz gibi yakıtlar ve gıda harcamaları üzerindeki vergilerin indirilmesinin önemli bir etki yaratabileceğini anımsatarak şöyle konuşuyor: “Vergi sistemi, zaten zor durumda

olan dar gelirlerinin üzerine basan değil, gelir dağılımını düzenleyici bir biçimde yapılandırılmalıdır. Bu anlamda hanehalkı gelire göre, harcama kalemleri dolaylı vergiler için temel alınmalıdır. Dar gelirli-nin sık tükettiği ana ihtiyaçlar vergi dışı bırakılmalıdır.”

Rapora göre; halkın harcama yapısına bakıldığında en zengin yüzde 20’nin, en yoksul yüzde 20’ye göre gıda harcamalarına ayırdığı pay 2,8 kat, gerçek kira için ayırdığı pay 2,4 kat, elektrik, gaz ve diğer yakıtlarda 2,8 kat fazla iken, araç alımında bu fark 1729 kata ulaşıyor. En zengin dilim ile ortadirek arasında da araç alımı için ayrılan paylar arasında 38,7 kat fark bulunuyor.

Rapor’da incelen bir yıllık TÜİK dönem verilerine göre hanehalkları toplam 416 milyar TL tüketim harcaması yaparken, bunun 173 milyar TL’sini yani yüzde 42’sini en zengin yüzde 20’lik kesim yaptı. Buna karşın en yoksul yüzde 20’nin yaptığı harcama 30 milyar TL ve yüzde 7’lik pay ile sınırlı düzeyde gerçekleşti. Ortadirek ise harcama pastasından 69 milyar TL ile yüzde 17’lik pay aldı.

En zengin ile en yoksul arasında harcamalar arasındaki farkın en az olduğu ürün grupları ise kira, gıda, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar. Bu ürün gruplarının zorunlu harcamalar olması dikkat çekici. Söz konusu fark gerçek kirada 2,4 kat, elektrik, gaz ve diğer yakıtlarda 2,8 kat,

gıda harcamalarında 2,8 kat, izafi kirada 3,4 kat, sigara ve tütün tüketiminde ise 3,4 kat.

Raporuna göre; en yoksul yüzde 20 sigara ve tütünden vazgeçemiyor. En zengin ile en yoksul kesim arasında tütün ve sigara tüketimi açısından fark sadece 3,4 kat. Bu fark alkollü içeceklerde 14,1’e çıkıyor. Yoksul alkole yıllık sadece 8 TL ayırabilirken, tütün ve sigaraya 410 TL ayırıyor. Buna karşın en zengin kesimin yıllık alkollü içecek bütçesi 119 TL’de kalırken, sigara ve tütün bütçesi 1409 TL. Buna göre en zengin yüzde 20’nin sigara ve tütün masrafı, yoksullun yıllık gıda harcamasının yarısından fazla. Ortadirek alkollü içecek kullanımına ortalamadan daha fazla bir kaynak ayırırken, buna karşın sigara ve tütünde bu tutar ortalamanın altındadır.

Rapora göre; dar gelirli, aylık sadece 93 kuruşunu şans oyunlarına, sinemaya, tiyatroya ya da maça ayırabiliyor. Yıllık olarak bu tutar 11 TL’yi buluyor. Bu tutarla maça, sinemaya, tiyatroya gitmek mümkün değilken, yılda sadece 1 kere çeyrek bilet alma, ayda 1 kere sayısal loto ya da şans topu oynama imkanı var. Buna karşın en zengin yüzde 20, bu kalemler için yıllık 560 TL’lik bir bütçeye sahip. Ortadireğin bütçesi de son derece kısıtlı olarak sadece 74 lira. Buna göre en yoksul ve en zengin gelir grupları arasında söz konusu harcamalar arasında 50 kat fark var.

Finansman ihtiyacı 2013'te artacak

IMF Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nun satır aralarında "Euro bölgesindeki zayıf büyümenin etkisi yükselen Avrupa'da diğer bölgelerden daha çok görüldü. Bununla birlikte, Türkiye'deki potansiyel hızlı durgunlaşmaya ilişkin endişeler ve Macaristan'da zayıf politika çerçevesi de ekonomik etkinliği düşürdü" denildi.

IMF'nin tamamı açıklanan Dünya Ekonomik Görünüm raporunda Türkiye'ye ilişkin "Euro bölgesindeki zayıf büyümenin etkisi yükselen Avrupa'da diğer bölgelerden daha çok görüldü. Türkiye'deki potansiyel hızlı durgunlaşmaya ilişkin endişeler ve Macaristan'da zayıf politika çerçevesi de ekonomik etkinliği düşürdü" saptaması da yer aldı.

Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda IMF uzmanlarının verilerden yararlanarak ülke ekonomilerinin 2017 yılında alacakları görünüme ilişkin tahminlerde de bulunuldu.

Buna göre Türkiye'nin beş yıl sonra, yani 2017'de yıllık yüzde 4.6 büyüme sağlayacak. IMF 2017 yılında Türkiye'de yıllık enflasyonun yüzde 5.5 olacağını tahmin etti. Cari işlemler açığı da aynı yıl GSYH'nın yüzde

7.9'u düzeyinde olacak. Tahminlere göre dünya ekonomisi aynı yıl, yani beş yıl sonra 2017'de yüzde 4.7 büyüyecek. Yükselen ve gelişmekte olan ülkelerin ortak büyümesi ise yüzde 6.3 olacak. ABD 3.3, euro bölgesi 1.7, orta ve doğu Avrupa ülkeleri yüzde 4, Çin yüzde 8,5, Hindistan yüzde 8.1 büyüyecek.

Tahminlere göre gelişmiş ülkelerde enflasyon 2017 yılında

yüzde 1.9 olacak. ABD yüzde 2, euro bölgesi ise ortalama yüzde 1.8 enflasyona tanıklık edecek. Orta ve doğu Avrupa'da enflasyon ortalama yüzde 3.8 olacak, Çin yüzde 3, Hindistan yüzde 4 enflasyon görecek.

Raporun giriş bölümünde genel krize ilişkin saptamalar yapılırken “Euro bölgesindeki zayıf büyümenin etkisi yükselen Avrupa’da diğer bölgelerden daha çok görüldü. Bununla birlikte, Türkiye’deki potansiyel hızlı durgunlaşmaya ilişkin endişeler ve Macaristan’da zayıf politika çerçevesi de ekonomik et-

kinliği düşürdü” ifadesi de yer aldı.

Türkiye’de kamunun borsada kote ve kısmen özelleştirilmiş devlet kuruluşlarında kalan hisselerinin dünya piyasasındaki değerinin 12.8 milyar dolara karşılık geldiği belirtildi.

IMF’nin yayınlanan Mali İzleme Raporu’nda Türkiye hakkında uzun vadeli diğer mali tahmin rakamları da yer aldı. Raporunda, belli ülkelerde, borsada kote olan kısmen özelleştirilmiş firmalarda bulunan kamu paylarının piyasa değerleriyle ilgili bir derlemeye yer verildi. Buna göre Türkiye’nin borsada

hisseleri satılan kısmen özelleştirilmiş firmalarda bulunan kamu payının piyasa değeri 12.8 milyar dolar, rakam GSYH’nın yüzde 1.6’sını oluşturuyor.

Raporunda Türkiye ile ilgili “Mali projeksiyonlar cari harcamaların yetkililerin 2012-14 Orta Vadeli Programı ile uyumlu olacağını varsayıyor, fakat 2011’de başlatılan projeler nedeniyle sermaye harcamaları OVP’da belirtileni aşacak” tahmini yer aldı.

Verilere göre bu yıl Türkiye’nin vadesi gelen borçlarının GSYH’ya oranı yüzde 5.7 olarak hesaplandı. Hasılasının yüzde 1.7’si düzeyinde bütçe açığı yaşayacak Türkiye’nin toplam finansman ihtiyacı ise GSYH’nın yüzde 7.5’i olacak.

2013 yılında ise Türkiye’nin vadesi gelmiş borçlarının GSYH’ya oranı yüzde 6.5’e çıkacak. Gelecek yıl GSYH’sının yüzde 2’si düzeyinde bütçe açığı yaşayacağı tahmin edilen Türkiye’nin toplam finansman ihtiyacı da GSYH’sının yüzde 8.5’ine yükselecek.

Türkiye tasarruf fakiri

Türkiye canlı iç talebiyle dikkat çekerken, tasarruf hacminde dünya sıralamasında son sıralarda yer alıyor. Değerli TL.’nin ve düşük reel faiz haddinin pompaladığı tüketim iştahı, dış borçlanmayla ve varlık satışıyla finanse edilen refah artışına olanak sağlarken, ekonomide kırılğanlığı artırıyor.

14 Mart tarihinde İstanbul’da yapılan “Yüksek Büyümenin Sürdürülebilirliği - Yurtiçi Tasarrufların Rolü” konulu toplantıda Dünya Bankası ile Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan rapor tartışılmıştır.¹ Konu ülkemizde makroekonomik istikrarın idame ettirebilmesi açısından kritik bir önem taşımaktadır. Zira küresel krizin yansıması sonucu 2008 yılı son çeyrek döneminde başlayıp dört dönem boyunca devam eden resesyon dışında ülkemiz 2001 krizini izleyen dönemde dikkat çekici bir hızla büyüme göstermiş ancak bu hızlı büyüme beraberinde ciddi ölçüde yüksek bir

‘cari işlemler hesabı’ açığını da beraberinde getirmiştir. Küresel düzeyde hüküm süren likidite bolluğu sayesinde yakın zamana kadar kolaylıkla finanse edilen ve kamu kesimi ile özel kesimin tasarruf açığı toplamından oluşan cari açık² doğrudan yatırımlarla, yabancılara varlık satışı ve dış borçlanmalarla finanse edilmiştir. Türkiye gerçekleştirdiği tüketim ve yatırım harcamalarının önemli bir bölümünü yabancılardan tasarrufları sayesinde yapmıştır. Rapor, bu alanda yakın geçmiş dönemde iç tasarruf eğiliminde kötüye gidiş ve ekonomik istikrar ile büyümenin giderek dış tasarruflara bağımlı ve kırıl-

gan hale gelmesi şeklinde özetlenebilecek makroekonomik gidişatı açık seçik bir biçimde gözler önüne sermektedir.

Türkiye’de iç tasarruf oranı yakın geçmiş dönemde, özellikle 2000’li yıllarda, giderek hız kazanan biçimde bir düşme eğilimi sergilemiştir. 1990’lı yıllar genelinde ortalama yüzde 23.5 olan iç tasarruf oranı, 2000 – 2008 döneminde ortalama yüzde 17’ye, 2010 yılında ise yüzde 12.7’ye gerilemiştir. İç tasarruf oranındaki bu keskin düşüş, sözü edilen dönemin önemli bir bölümünde kamu kesimi tasarruf oranının yükselme sergilemiş olmasına karşılık, özel kesim tasarruf ora-

nındaki çok hızlı gerilemeden kaynaklanmıştır. Kamu ve özel kesim tasarruflarını kapsayan toplam iç tasarruf oranı, 1980 ve 1988 yılları arasında ekonomik politika kararlarında gözlemlenen belirsizliğin ve süregelen yüksek enflasyon haddinin etkisiyle hızlı bir tırmanış ortaya koymasının ardından 1988 yılından buyana düşüş eğilimi göstermiştir. 1988 – 2001 döneminde toplam yurtiçi tasarruf oranındaki düşüşe kamu kesimi tasarruflarındaki gerileme neden olurken, 2001 – 2010 döneminde gözlenen düşüşe özel kesim tasarruf haddindeki gerileme yol açmıştır. 1990 yılında yüzde 5.5 olan kamu kesimi gelir-harcama açığı oranı 1999 yılı sonunda yüzde 11.7'ye tırmanırken, kamu kesimi tasarruflarının ulusal harcanabilir gelire (GSYHG) olan oranı aynı yıllar itibariyle 2.6'dan, (-) 2.4'e gerilemiştir. 1991 -2001 döneminde ortalama yüzde 24 olan özel kesim (hanehalkları ve şirketler) tasarruf oranı ise 2005 - 2010 döneminde yüzde 13.4'e düşerken, toplam yurtiçi tasarruf oranının da yüzde 16'ya gerilemesi sonucunu doğurmuştur. Özel kesimde tasarruf eğiliminin düşmesini doğuran faktörler arasında, düşen enflasyon haddi ve kredi faizlerinin karakterize ettiği bir ekonomik konjonktür içerisinde hızlı kredi hacmi genişlemesinin eşlik

ettiği canlı tüketim eğilimi başı çekmektedir. Kamu kesiminde ise 2001 yılı krizinin ardından kamu borç stokunun durağanlaştırılması amacıyla kamu mali politikasının sıkılaştırılması ve para ve döviz kuru politikalarının yeni bir çerçeveye oturtulmasına paralel olarak kamu kesimi tasarruf haddi yükselmiş, her ne kadar daha sonraları biraz gerilemiş olmakla beraber 2001 yılındaki yüzde (-) 7.2 düzeyinden, 2006 yılında yüzde 4'e yükselmiştir.

Kalkınma Bakanlığı (DPT) ve Dünya Bankası tarafından hazırlanmış olan raporda tasarruf eğilimi alanında uluslararası karşılaştırmalara da yer verilmektedir. Türkiye'nin iç tasarruf haddi Latin Amerika ülkeleri ile kıyaslanabilir ise de, diğer yeni yükselen piyasa ekonomilerinin çoğunun tasarruf haddinden düşüktür. Dünya genelinde tasarruf haddi gayrisafi harcanabilir ulusal hasılanın (GSYHG) yaklaşık yüzde 19'u olarak hesaplanmıştır.³ Türkiye'nin tasarruf haddi Sahra altı Afrika ülkeleri hariç dünyanın bir çok bölgesine kıyasla daha düşük olup, Latin Amerika ve Karayipler ülkelerindeki ile kıyaslanabilir düzeyde bulunmaktadır. Her ne kadar yakın geçmiş dönemde ciddi bir düşüş sergilemişse de, ülkemizin iç tasarruf haddi orta gelir grubunda yer almakta olan ülkelerinki ile genel-

de uyumlu düzeyde gözükmemektedir. Yüksek gelir grubundaki ülkelerin tasarruf haddi dünyada en yüksek tasarruf haddini oluşturmaktadır. Diğer taraftan OECD üyesi olmayan yüksek gelir grubu ülkelerinde medyan (ortanca) ülke 1990'lı ve 2000'li yıllar arasında tasarruf haddini, önemli biçimde, gayrisafi yurtiçi harcanabilir gelirin yüzde 23'ünden, yüzde 33'e yükseltmiştir. Yüksek gelir grubunda yer alan OECD üyesi ülkelerde ise tasarruf haddi 1980'li ve 1990'lı yıllarda yüzde 22'den yüzde 21'e düşmüşse de, 2000'li yıllarda yüzde 23.5'e çıkmıştır. Üst orta-gelir ve alt orta-gelir grubu medyan (ortanca) ülkeleri GSYHG'in yüzde 20'nin biraz altında birbirine yakın tasarruf haddine sahiptirler. Türkiye'nin tasarruf haddi hızlı büyüyen ülkelerin tasarruf haddinin çok altındadır. Halen çok yüksek düzeyde olan Çin'in tasarruf haddi 1980 – 2008 döneminde önemli biçimde yükselmiştir. 1980-89 döneminde yüzde 36 olan tasarruf haddi, 2000-2008 döneminde yüzde 46'ya tırmanmıştır. 1980 – 2008 döneminde hızlı ve müstakar bir büyüme göstermiş olan ülkeler olarak tanımlanan kalkış (takeoff) halindeki ülkelerde de tasarruf haddi bu dönemde hızlı bir artış göstererek 80'li yıllardaki yüzde 27 düzeyinden 2000'li yıllarda yüz-

de 31'e yükselmiştir. 1990'lı yıllarda yaşadıkları siyasi ve ekonomik sistem değişimiyle Doğu Avrupa ülkelerinde sözü edilen dönemde tasarruf hadlerinde ciddi bir düşüş gözlenmiştir.

Geleceğe ertelenen tüketim ya da bugünkü tüketimin gelecekteki tüketimle ikame edilmesi olarak tanımlanan hanehalkı tasarruf oranı, dayanıklı tüketim malı alımları tasarruf olarak kabul edilsin ya da edilmesin, Türkiye'de 2003 -2008 döneminde gerilemiştir. Tasarruf haddi gelişmeleri ile ilgili dikkat çekici bir bulgu, 2003 yılından itibaren dayanıklı tüketim malına dönük harcamalar yükselirken tasarruf oranının düşme göstermiş olmasıdır. Raporda hanehalklarınınca yapılan tasarruflara ilişkin şu tespitlere yer verilmektedir. Gelir düzeyi yükseldikçe tasarruf oranı artmaktadır. En fakir yüzde 20'lik nüfus dilimi gelirinden çok harcarken, en yüksek yüzde 20'lik nüfus diliminin tasarruf oranı ortalama tasarruf oranının çok daha üzerindedir. Hanehalkı reisinin yaşı büyüdükçe tasarruf oranı yükselmektedir. Öğrenim düzeyi yükseldikçe tasarruf eğilimi güçlenmektedir. Toplam nüfusun

yaklaşık yarısını oluşturan ilk okul mezunu kitlenin tasarruf oranı yüzde 12 civarındayken, nüfusun yüzde 0.7'sini oluşturan küçük ve yüksek tahsilli nüfusun tasarruf oranı yüzde 25'e yakın düzeyde bulunmaktadır.

Özel kesim tasarruflarının ikinci bileşenini oluşturan gayrisafi şirket tasarrufları milli gelir muhasebesinde şirketlerin dağıtılan karları ile amortisman giderleri toplamı olarak tanımlanmaktadır. Safi şirket tasarrufu ise vergi ve net faiz ödemeleri sonrası safi kardan temettü ödemeleri düşülerek bulunmaktadır. Yüksek gelir grubundaki bazı ülkeler kendi ulusal gelir muhasebelerinde, ekonomi genelinde şirket tasarruflarını hesap etmekte iseler de Türkiye'de bu hesaplama yapılmamaktadır. Türkiye'de şirket tasarruf eğilimi çalışması hem hisseleri İMKB'de işlem gören ve 1996 yılından 2008 yılına kadar temettü dağıtmış olan yaklaşık 170 şirket hem bilanço ve gelir tabloları SPK tarafından derlenmiş 6000'i aşkın şirket bazında yürütülmüştür. SPK'nın derlediği şirketlerin bilanço bilgileri temettü ödemelerini içermediği için çalışmada net karlar esas

alınmıştır. 2008 yılında bir gerileme olmuşsa da ele alınan dönemde özel kesim tasarruf haddi düşüş sergilerken, şirketlerin ortalama olarak hem tasarruf oranları hem karlılık marjları yükselme göstermiştir. İMKB listesindeki şirketler için net tasarruf haddi (net kar – temettü) ortalama olarak net kar marjlarına uyumlu bir görünüm ortaya koymakta olup, şirket tasarruf haddinin doğrudan kar marjlarına sıkı bir biçimde bağlı olduğunu göstermektedir. İMKB'nda kayıtlı finans kesimi dışındaki şirketler birçok yeni yükselen piyasa ekonomisine göre daha düşük ortalama tasarruf haddine sahiptirler.

Kamu ve özel kesim tasarruf eğilimi ile ilgili olarak yukarıda ana çizgileri ile verilen Dünya Bankası –DPT çalışması, devasa boyutta cari işlemler açığı şeklinde karşı karşıya bulunulan makroekonomik kırılganlığın esas itibarıyla, yakın geçmiş dönemde dramatik biçimde gerileyen özel kesim tasarruf haddinden, diğer bir ifade ile, aşırı şişen tüketim istahından kaynaklandığı hususunu açık seçik biçimde gözler önüne sermektedir.

1 www.worldbank.org/tr

2 Gelir, tüketim amaçlı harcanabilir, tasarruf edilebilir ya da vergi olarak ödenebilir olduğuna ve aynı zamanda tüketim, yatırım harcamalarının – kamu dahil -, hükümet cari harcamalarının ve net ihracatın toplamına eşit olacağına göre; $Y = C + S + TA$ ve $Y = C + I + G + NX$, Dolayısıyla, $I = S + (TA - G) - NX$ ve $(S - I) + (TA - G) = NX$

3 Dünya tasarruf haddi 104 gelişmekte olan ve gelişmiş ülkenin tasarruf hadlerinin medyan (ortanca) değeri olarak hesaplanmıştır.

Dünya Ekonomisi

Küresel ekonomi gerileyecek

IMF'nin 2011 Dünya Ekonomik Görünümü (DEG) Raporu yayımlandı. Raporda, küresel büyümenin 2012 yılında yüzde 3,5'e düşmesi öngörülüyor. Küresel büyümede en büyük iki risk, Avro bölgesi krizinin tekrarlanması ve petrol fiyatlarını hızla artması.

Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) 2012 Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'na göre, küresel büyüme bu yıl yüzde 3,5'e düşecek. 2011 yılındaki büyük gerilemenin ardından küresel görünümün tekrar artarak güçlendiği, ancak aşağı yönlü risklerin yüksek seviyede kalmaya devam ettiği belirtilen raporda, ABD'de 2011 yılının ikinci yarısında ekonomik faaliyetin artması ve Avro Bölgesi'nde derin-

leşen ekonomik krize yanıt vermede daha iyi politikalar izlenmesinin, keskin bir küresel yavaşlama riskini azalttığı kaydedildi.

Raporda, büyük gelişmiş ekonomilerde, zayıf toparlanmanın yeniden başlayabileceği ve birçok yükselen ve gelişmekte olan ülkelerdeki ekonomik faaliyetlerin de görece kesintisiz devam etmesinin beklendiği ifade edildi. Ancak, son zamanlardaki gelişmelerin çok kırı-

gan olduğuna dikkat çekilen raporda, politika yapıcılarının, orta vadede sağlıklı büyümenin başarılması için gerekli temel değişiklikleri uygulamaya devam etmesi gerektiğine işaret edildi.

Rapora göre, küresel ekonomi iyileşmede hala dar bir yolda ilerliyor. Bazı gelişmeler var, ama sürdürülebilir küresel büyümeye dönebilmek için yapılması gereken çok şey bulunuyor.

Raporda, 2011 yılında yüzde 4 olan küresel büyümenin 2012 yılında yüzde 3,5'e düşmesi öngörülüyor. Bunun nedeni olarak da 2012'nin ilk yarısı ile 2011 yılının ikinci yarısındaki zayıf ekonomik hareketlilik gösterildi. Ancak, bu rapordaki oranlar, ocak ayında yayımlanan rapora göre, 2012 için yüzde 0,2, 2013 için de yüzde 0,1 oranında iyileştirmeye tekabül ediyor.

Avro Bölgesi dahil olmak üzere birçok ekonomideki büyümenin, ocak ayında yayımlanan rapordaki beklentilere göre, biraz daha güçlü olmasının beklendiği belirtildi. Bu yıl ekonomik faaliyetlerin tekrar hızlanması nedeniyle de küresel büyümenin 2013 yılında tekrar yüzde 4 seviyesine dönebileceğinin beklendiği kaydedildi.

Rapora göre, Avro Bölgesi'nde hala hafif ekonomik durgunluk bekleniyor. Avrupa'daki bu sorunun nedeniyle, gelişmiş ülkelere de grup olarak bakıldığında, bu grupta büyümenin 2012 yılında sadece yüzde 1,4, 2013'de de yüzde 2 olması bekleniyor. Bu ekonomilerdeki istihdam

yaratımının da yavaş olacağı belirtiliyor.

Raporda, yükselen ve gelişmekte olan ekonomilerin güçlü makro ekonomik ve yapısal politikaların yararlarını görmeye devam ettiği, ama iç kırılganlıkların da giderek arttığı ifade edildi. Yükselen ve gelişmekte olan ekonomilerde, reel gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) büyümesinin geçen yıla göre yavaşlayarak, yüzde 6,2'den 2012'de yüzde 5,7'ye düşmesi, ancak 2013 yılında tekrar hızlanarak yüzde 6 düzeyine çıkması bekleniyor.

Öte yandan raporda, küresel ekonomik büyümeye dair risklerde de yer verildi. Buna göre en büyük risk, Avro Bölgesi'ndeki krizin kötüye gitmesi ya da yeni bir kriz. Bu bölgedeki krizle başa çıkabilmede bazı önemli adımlar atıldı, ama IMF'ye göre hala yeterli değil. İkinci büyük risk ise Ortadoğu'daki belirsizlikler nedeniyle petrol fiyatlarını aniden artması olasılığı.

Raporda, aşırı derecede katı makro ekonomik politikalar gi-

bi olası gelişmeler de kaygılar olarak gösterildi. Bunun yanında, potansiyel riskler olarak da bazı yükselen ekonomilerdeki faaliyetlerin hızlı yavaşlaması ve ABD ve Japonya'da yüksek bütçe açığı ve borçların sonucu olarak küresel tahvil ve döviz piyasalarındaki karışıklık sıralandı.

Ancak, politikaların daha gelişmesi, finansal koşullardaki rahatlamının devam etmesi ve jeopolitik gerginliklerin azalması halinde ise küresel büyümenin öngörülenden daha iyi olabileceği kaydedildi.

G20 ülkeleri, Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) kaynaklarını 430 milyar doların üzerinde artırmayı taahhüt etti. ABD'nin başkenti Washington'da düzenlenen G20 ülkeleri Ekonomi Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Toplantısında IMF'nin kaynaklarını artırmanın yolları arandı.

Bu çabalar, toplantıdan sonra yayınlanan sonuç bildirisine yansdı. Bildiride, küresel finansal istikrarın güvenceye alınması için gerekli adımların atılması

kararlılığının sürdüğü vurgulandı.

Bildiride, G20 Ekonomi Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları ile Uluslararası Para ve Finans Komitesi (IMFC) arasında düzenlenen ortak oturumda, kriz önleme ve çözümü için IMF kaynaklarının artırılması yönünde anlaşmaya varıldığı belirtildi.

Bu anlaşmanın, önemli sayıda ülkeleri içine alan geniş kapsamlı bir uluslararası işbirliği çabasının ürünü olduğu kaydedilen bildiride, "2010 reformu altındaki kota artışlarına ilaveten, IMF kaynaklarının 430 milyar doların üzerinde artırılması yönünde sıkı taahhütler mevcut" ifadesi kullanıldı.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), 2012 yılı küresel petrol talebi tahminini değiştirmede. Merkezi Paris'te bulunan IEA yayınladığı aylık petrol piyasası raporunda, 2012 yılı küresel petrol talebinin, geçen yıla göre yüzde 0,9 artarak günlük ortalama 89,9 milyon varile ulaşmasının beklendiğini belirtti.

IEA, İran'a uygulanan ambar-

goya karşı Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) petrol üretimindeki artış ve azalan küresel talebin etkisiyle piyasaların en azından şimdilik yatıştığına dikkati çekti. Raporunda, OPEC'in toplam petrol üretiminin mart ayında günlük ortalama 135 bin varil artarak 31,43 milyon varile ulaştığı ifade edildi.

ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Ben Bernanke, ülke ekonomisinin hala finansal krizden tam olarak toparlanmaktan uzak olduğunu söyledi. Bernanke, finansal krizin en kötü günlerinden bu yana yaklaşık 3,5 yıl geçtiğine dikkati çekerek, ülke ekonomisinin krizin etkilerinden tam olarak toparlanmadığını ve finansal piyasalarda istikrarı sağlamak için daha fazla düzenlemenin gerektiğini vurguladı.

Krizin ağır insani ve ekonomik maliyetlerinin, son yıllardaki olayların tekrarlanmasını önlemek için gerekli tüm adımların atılmasının önemine işaret ettiğini belirten Bernanke, finansal krizin öne çıktığı dönemlerde

mali istikrar politikalarının para politikalarının gölgesinde kalma eğiliminde olduğunu ifade etti.

Fed Başkanı Bernanke, krizin devamında ise mali istikrar politikalarının çok büyük bir önem kazandığını ve genel olarak para politikasıyla birlikte eşit kabul edildiğini kaydetti. Bernanke, son yıllarda denetleme çabalarını belirgin bir şekilde artırdıklarını, sistemik risklerin üstesinden gelmek için altyapı ve çerçeveye geliştirdiklerini vurgulayarak, finansal sistemin tüm katmanlarındaki olayları takip etme kapasitesine sahip olmayı amaçladıklarının altını çizdi.

Finansal krizden çıkarılan en önemli dersin, ekonomi ve finansal sistem aracılığıyla yeni şoklar oluşması için ek potansiyel kanallar yaratan "gölge bankacılık" sorunun büyümesi olduğunu ifade eden Bernanke, "gölge bankacılık"tan kaynaklanan risklerin önlenmesi için çok daha fazla düzenleme gerektiğine dikkati çekti.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

Bütçe Gelirleri Kümülatif Gerçekleşmeleri	Ocak - Mart (Milyon TL)			2012 Yılı Bütçe Hedefi
	2011	2012	Artış (yüzde)	
Genel Bütçe Gelirleri	66.158	77.418	17.01	321.726
Vergi Gelirleri	57.450	64.473	12.2	277.677
Gelir, Kar ve Ser. Kazanç üzerinden Alınan Vergiler	16.965	20.345	19.9	80.955
Gelir Vergisi	10.413	12.982	24.6	53.804
Gelir Vergisi Tevkifatı	8.769	11.331	29.2	48.917
Kurumlar Vergisi	6.553	7.363	12.3	27.151
KVK Göre Alınan Geçici Vergi	6.500	6.823	4.96	24.562
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	2.324	2.910	25.2	6.982
Motorlu Taşıtlar Vergisi	2.289	2.869	25.3	6.693
Dahilde Mal ve Hizmetlerden Alınan Vergiler	22.855	24.494	7.17	114.150
Dahilde Alınan KDV	7.342	8.017	9.19	33.602
Özel Tüketim Vergisi	13.314	13.913	4.49	70.590
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergileri	1.007	1.298	28.8	4.545
Dış Ticaretten Alınan Vergiler	11.321	12.210	7.85	58.922
İthalde Alınan KDV	10.284	10.887	5.86	53.943
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.630	2.868	9.04	9.235
Harcamalar	72.853	83.850	15.1	350.948

EKONOMİK VERİLER

	2012		2011		2010
	06 Nisan	30 Mart	30 Aralık	08 Nisan	31 Aralık
Emisyon	53.612.882	53.177.096	55.103.174	51.369.251	48.937.560
Para Arzı					
- M1	132.294.998	137.507.082	148.455.145	129.557.701	133.884.898
- M2	657.482.444	658.662.131	665.642.351	609.379.686	587.814.547
- M3	696.645.464	697.183.298	700.491.311	639.034.361	615.088.260
Yurtiçi Kaynaklı TLMevduat	412.982.088	416.474.852	417.299.158	391.624.351	380.516.588
- Vadeli Tasarruf	263.296.879	262.751.139	261.362.598	246.524.640	236.097.407
- Vadesiz Tasarruf	28.949.651	28.382.372	29.730.160	28.609.030	26.527.410
- Vadeli Ticari	71.919.613	71.651.030	68.789.440	71.097.316	69.598.846
- Vadesiz Ticari	18.808.614	21.850.665	25.316.185	18.613.360	22.432.923
- Resmi Mevduat	30.007.331	31.839.646	32.100.775	26.780.005	25.860.002
Kredi Stoku	602.516.959	603.672.028	584.837.657	470.949.340	435.765.118
- Tüm Banka Kredileri	602.516.959	603.672.028	584.837.657	470.949.340	435.765.118
- M.B. Kredileri					
Bank. El. Tah. ve Bonolar	245.839.715	245.848.598	244.809.787	243.345.280	244.398.034

	2011	2010	2009	2008	2007	2006
GSYH (Cari fiyatlarla milyon TL)		1.103.750	953.974	950.534	843.178	758.391
GSYH (milyon/dolar)		734.929	617.611	742.094	658.786	526.429
GSYH (Değişim Hızı sabit fiyatlarla %)		9,2	-4,7	0,7	4,7	6,9
Kişi başına GSMH (ABD Doları)		9.522	8.590	10.376	9.33	6.477
Sanayi Üretim Endeksi (2005=100)	126.8	116.4	102.9	114.3	114.8	107.3
Toplam İhracat (milyon/dolar)	134.954	113.883	102.129	132.027	107.272	85.535
Toplam İthalat (milyon/dolar)	240.833	185.544	140.926	201.963	170.062	139.576
Dış Ticaret Dengesi (milyon/dolar)	-105.879	-71.661	-38.797	-69.936	-62.791	-54.041
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı %	56,0	61,4	72,5	65,4	63,1	61,3
İşsizlik Oranı (%)	9,8	11,4	14,0	13,5	10,6	9,9
Kamu Net Borç Stoku (milyon TL)		317.628	309.886	267.841	248.441	257.928
İç Borç Stoku (milyon TL)	368.778	352.841	330.005	274.827	255.310	251.470
Türkiye Dış Borç Stoku (milyon/\$)		290.022	268.794	280.423	249.627	207.816
Merkezi Yönetim Borç Stoku (milyon TL)	518.323	473.561	441.508	380.321	333.485	345.050
Cari İşlemler Dengesi (milyon/dolar)	-77.089	-46.643	-13.854	-41.947	-38.311	-32.193

Mevzuat Değişiklikleri

- 03.04.2012** - 2012/2964 Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar
- 04.04.2012** - Ticaret Sicili, Odalar ve Borsalar ile Esnaf ve Sanatkarlar Siciline Yapılacak Başvurularda Uygulanacak Esaslar ile İlgili 2012/1 Sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Genelgesi
- Mükerrer** - 6288 Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtılması Hakkında Kanunda ve Kamu İhale Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 11.04.2012** - Anonim Şirket Esas Mukavelelerinde İmtiyaz Tesis Eden Hükümlerin Uyarlanmasına İlişkin Tebliğ (No: İç Ticaret 2012/1)
- Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğ (Seri No: 69)
- 13.04.2012** - 2012/2971 Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik
- 14.04.2012** - Katma Değer Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 117)
- 5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendinde Kapsamında Sigortalı Sayılanların Hizmet Bilgilerinin Elektronik Ortama Aktarılması Hakkında Tebliğ

Vergi Takvimi

- 10.05.2012** - 16-30 Nisan 2012 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 16-30 Nisan 2012 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
- 14.05.2012** - 2012 I. Geçici Vergi Dönemine (Ocak-Şubat-Mart) Ait Gelir Geçici Vergisinin Beyanı
- 2012 I. Geçici Vergi Dönemine (Ocak-Şubat-Mart) Ait Kurum Geçici Vergisinin Beyanı
- 15.05.2012** - Nisan 2012 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
- 17.05.2012** - 2012 I. Geçici Vergi Dönemine (Ocak-Şubat-Mart) Ait Gelir Geçici Vergisinin Ödemesi
- 2012 I. Geçici Vergi Dönemine (Ocak-Şubat-Mart) Ait Kurum Geçici Vergisinin Ödemesi
- 21.05.2012** - Nisan 2012 Dönemine Ait Kolalı Gazozlara İlişkin EK:7 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Nisan 2012 Dönemine Ait Alkollü İçeceklere İlişkin EK:8 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Nisan 2012 Dönemine Ait Tütün Mamullerine İlişkin EK:9 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Nisan 2012 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin EK:10 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Nisan 2012 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 23.05.2012** - Nisan 2012 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı
- GVK Geçici 61. Madde Uyarınca Hesaplanan Yatırım İndirimi Stopajının Beyanı
- Nisan 2012 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
- 24.05.2012** - Nisan 2012 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
- 1-15 Mayıs 2012 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
- 25.05.2012** - 1-15 Mayıs 2012 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödemesi
- 28.05.2012** - Nisan 2012 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Ödemesi
- GVK Geçici 61. Madde Uyarınca Hesaplanan Yatırım İndirimi Stopajının Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi
- 31.05.2012** - 6111 Sayılı Kanunun 2, 3, 5, 6, 7 ve 8. Maddeleri Hükümleri Uyarınca Ödenmesi Gereken 7. Taksit Ödemesi
- Veraset ve İntikal Vergisi 1.Taksit Ödemesi
- 2012 Yılı Emlak Vergisi 1. Taksit Ödemesi
- Vergi Levhasının İnternet Vergi Dairesi Üzerinden Yazdırılarak Alınması
- 2012 Yılı Çevre Temizlik Vergisinin (İşyeri ve Diğer Şekilde Kullanılan Binalar ile Su İhtiyacını Belediyece Tesis Edilmiş Su Şebekesi Haricinden Karşılıyan Konutlar İçin) 1. Taksit Ödemesi
- Nisan 2012 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
- Nisan 2012 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
- Nisan 2012 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi

Nisan 2012 Kronoloji

01 Nisan İstanbul'da Suriye'nin Dostları Konferansı'na katılan 82 ülke ile BM, Avrupa Birliği, AB, Afrika Birliği temsilcileri ortak karar aldı. Ulusal Konseyi Suriyeli'lerin meşru temsilcisi olarak kabul etti.

02 Nisan Yılın son çeyreğinde büyüme hızı yüzde 5.2'ye gerileyince 2011 büyümesi geçen yıla göre hafif bir gerileme ile yüzde 8.5 oldu.

03 Nisan PKK eşittir KCK diye tanımlandığı yapılanmayla ilgili 2 bin 400 sayfalık iddianame İstanbul 15. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi.

04 Nisan Erzurum'da 5 tedarik işçisi santral göletinde bulunan nakil hattını tamir etmek için deniz bisikleti ile gölete girdi. Bisiklet alabora oldu, 3 saat kurtarılmayı bekleyen 5 işçi boğularak öldü.

05 Nisan Başbakan Erdoğan, cari açığı, ithalatı ve bölgeler arası eşitsizliği azaltıp istihdamı arttırmayı hedefleyen teşvik paketini açıkladı.

06 Nisan Zonguldak Çaycuma'da üzerinde yayalar ve araçlar olan köprünün çökmesi sonucu 15 kişi Filyos Çayına düşerek kayboldu.

07 Nisan Maliye Bakanı Şimşek kira beyanı uygulaması ile mükellef sayısının yüzde 41 arttığını ve ilk kez beyan verenlerin oranının yüzde 156 artarak 356 bin kişiye ulaştığını açıkladı.

08 Nisan Başbakan Erdoğan 320 işadamıyla birlikte çeşitli anlaşmalar yapmak üzere Çin'e gitti.

09 Nisan Elazığ'ın Maden ilçesinde bir şantiyede çalışan işçilerin kaldığı konteyner ve bir traktörün hortum sebebiyle devrilmesi sonucu 6 kişi öldü, 6 kişi yaralandı.

10 Nisan Annan Planını kabul edip ateşkesi uygulayacağını söyledikten sonra 8 gün içinde 1000 kişinin ölümüne neden olan Suriye lideri Esad'a uluslararası camiadan tepki yağdı.

11 Nisan Endonezya açığında meydana gelen 8.6 ve 8.2 büyüklüğünde iki deprem, 27 ülkede tsunami panığı yarattı.

12 Nisan 28 Şubat'ın önemli ismi dönemin Genelkurmay 2. Başkanı emekli Org. Çevik Bir ve 30 emekli subay gözaltına alındı.

13 Nisan Kahramanmaraş'taki bir kot boyama fabri-

kasında meydana gelen patlamada 4 işçi öldü, 9 kişi yaralandı.

14 Nisan İran ile Batı ülkeleri arasında yaşanan nükleer sorun İstanbul'da 10 saat süren görüşmelerde masaya yatırıldı.

15 Nisan 28 Şubat soruşturmasında 9 kişi tutuklandı. Aralarında Çevik Bir'inde bulunduğu 12 kişi tutuklanmaları talebiyle mahkemeye sevk edildi.

16 Nisan Bütçe açığı Mart ayında 5.5 milyar lira, ilk üç ayda ise 6.5 milyar lira oldu.

17 Nisan Susurluk Davası'ndan 2 yıl hapis yatacak olan İçişleri eski Bakanı Mehmet Ağar için mahkeme yakalama kararı çıkardı.

18 Nisan Hızı saatte 150 kilometreyi bulan Lodos fırtınası, tüm yurttaki yaşamı felç etti. Çadırları uçuran, ağaçları deviren fırtınada 5 kişi öldü, 31 kişi yaralandı.

19 Nisan Dr. Ersin Arslan'ın Gaziantep'te 17 yaşındaki hasta yakını tarafından öldürülmesini protesto eden doktorlar, Türkiye'nin 81 ilinde iş bıraktı ve hastanelerde yeterli güvenlik önlemi olmadığı gerekçeyle Sağlık Bakanını protesto etti.

20 Nisan Pakistan'da Karaçi İslamabad seferini yapan yolcu uçağı düştü 127 kişi öldü.

21 Nisan 28 Şubat'ın Genelkurmay Genel Sekreteri emekli general Erol Özkasnak tutuklanarak Sincan cezaevine konuldu.

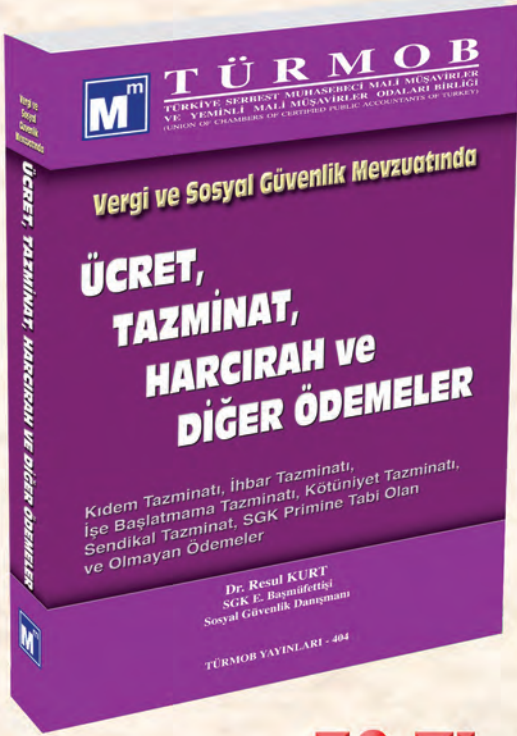
22 Nisan Fransa, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda Hollande yüzde 29, Sarkozy yüzde 26 oy aldı.

23 Nisan Hollanda'da hükümetin bütçe açığına çözüm konusunda uzlaşmaya varamaması nedeniyle Başbakan Rutte istifa etti.

24 Nisan Bingöl'ün Genç ilçesinde çıkan çatışmada, 2 asker ile 1 köy korucusu şehit oldu, 8 güvenlik görevlisi yaralandı.

25 Nisan 28 Şubat soruşturması kapsamında eski Jandarma Genel Komutanı Fevzi Türkeri'nin de aralarında bulunduğu 6'sı emekli 13 asker gözaltına alındı.

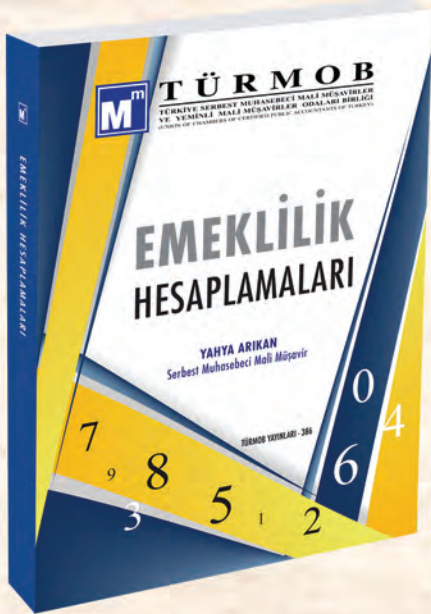
26 Nisan Türkiye'nin ikinci en büyük doğalgaz dağıtım bölgesi olan Başkent Doğalgaz ihalesi 3. kez iptal edildi.

30 TL

40 TL

10 TL

30 TL

www.mu-den.com.tr

Şehit Gönenc Sk. No:28/3 Anıttepe/ANKARA - Tel: (0.312) 230 04 51 - 52